

Gangliozidy - protilátky triedy IgG a IgM

Imunoblotový test, ktorý poskytuje kvalitatívne stanovenie ľudských protilátok triedy IgM alebo IgG proti siedmim gangliozidom GM1, GM2, GM3, GD1a, GD1b, GT1b a GQ1b v sére naraz.

Materiál

sérum

Odber materiálu

odber krvi za štandardných podmienok

Frekvencia vyšetrenia

2 krát za mesiac

Statim

po dohode

Referenčné hodnoty

Negatívny výsledok : neprítomné špecifické autoprotiátky proti prezentovanému Ag

Pozitívny výsledok : semikvantitatívne hodnotenie prítomnosti špecifických autoprotiátok proti prezentovanému Ag

Interferencie

Neodporúča sa vyšetrovať ikterické, lipemické, hemolyzované alebo bakteriálne kontaminované sérum

Stručný medicínsky význam

Stanovenie protilátok proti gangliozidom slúži ako doplnkové pomocné vyšetrenie pri podozrení na neuropatiu autoimunitnej etiológie.

Gangliozidy sú glykolipidové zložky bunkových membrán, ktoré možno nájsť predovšetkým v centrálnom a periférnom nervovom systéme. Na gangliozidy sú najbohatšie oblasti Ranvierových zárezov a presynaptické nervové zakončenia. V motorických nervoch prevládajú GM1 a GD1, v senzitívnych nervoch prevládajú všeobecne disialogangliozidy (najmä GD1, GD2 a GD3), GQ1 sú značne zastúpené v kraniálnych motorických nervoch inervujúcich extraokulárne svaly.

Štruktúry podobné gangliozidom sa vyskytujú tiež na povrchu mikroorganizmov. Infekcie niektorými z nich, najčastejšie *Campylobacter jejuni*, CMV, EBV, *Haemophilus influenzae*, *Mycoplasma pneumoniae* atd., sa môžu komplikovať výskytom zápalových neuropatií. Najzávažnejším patofyziologickým mechanizmom postinfekčných autoagresívnych reakcií, vedúcich k manifestácii neuropatií, sú molekulárne mimikry – gangliozidom sú veľmi podobné lipo-oligosacharidy mikróbov.

Indikáciou vyšetrenia sú predovšetkým tieto autoimunitné neuropatie: akútna polyradikuloneuritída (Guillain-Barré sy), multifokálna motorická neuropatia (MMN), akútna senzorická neuropatia, Miller-Fisherov syndróm, chronická zápalová demyelinizujúca neuropatia (CIDP).

Autoprotilátky proti GM1 sú asociované s MMN s prevalenciou 40-70%, ide väčšinou o protilátky triedy IgM. U pacientov s GBS nachádzame zvýšené titre protilátok proti GM1 v 22-30% prípadov. Titer koreluje s aktivitou choroby – v akútnej fáze stúpa k maximálnym hodnotám, následne počas choroby klesá. Protilátky proti GD1b boli v zriedkavých prípadoch popísané u pacientov so senzorickou neuropatiou.

Pozitívny dôkaz protilátok proti gangliozidom v diagnostike GBS má podporný význam. Vysoký diagnostický význam má dôkaz protilátok proti GQ1b u pacientov s Miller-Fisherovým syndrómom, kde ich možno dokázať až u viac než 90% pacientov.

Samotná pozitivita protilátok proti GM1 a GM2 sa nepovažuje z hľadiska neuropatie za diagnostickú, možno ju nájsť aj u zdravých ľudí.